

Prof. Dr. Turgut AKINTÜRK
Yard.Doç.Dr. Derya ATEŞ KARAMAN

MEDENÎ HUKUK

6098 Sayılı Yeni Borçlar Kanununa Uyarlanmış

Yirminci (28.) Baskıdan Tıpkı
Yirmibirinci (29.) Baskı

Beta

Yayın No : 3053

Hukuk Dizisi : 1503

19. Baskı - Eylül 2013 - İSTANBUL

19. Baskıdan Tıpkı 20. Baskı - Ocak 2014 - İSTANBUL

20. Baskıdan Tıpkı 21. Baskı - Mart 2015 - İSTANBUL

ISBN 978 - 605 - 333 - 081 - 3

Copyright® Bu kitabın bu basısının Türkiye'deki yayın hakları BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş.'ye aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Dizgi : Beta Basım A.Ş.

Baskı - Cilt : Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent Organize Sanayi
Bölgesi 22. Cadde No: 6, Malıköy / Sincan / Ankara
(Sertifika No. 26886) (0312) 640 16 23

Kapak Tasarım: Gökhan Ayrancı

Beta BASIM YAYIM DAĞITIM A.Ş. (Sertifika No. 16136)

Narlıbahçe Sok. No: 11 Cağaloğlu - İSTANBUL

Tel : (0-212) 511 54 32 - 519 01 77

Fax: (0-212) 511 36 50

www.betayayincilik.com

Ö N S Ö Z

Medeni Hukuk isimli bu kitap, kendileriyle çalışmaktan her zaman büyük gurur ve mutluluk duyduğum muhterem hocam Prof. Dr.Turgut Akıntürk'ün ilk basımını 1969 yılında “*Bankacılar İçin Medeni Hukuk ve Borçlar Hukuku*” ismiyle yaptığı eserin, yeni mevzuat değişikliklerine uyarlandığı ve güncellendiği **onsekizinci basısıdır**.

Değerli hocamın kendisiyle birlikte çalışma şansı bulduğum yıllarda bana da ifade ettiği ve kıymetli ailesinin de bu yöndeki istekleriyle birlikte *2009 yılından bu güne* kitaplarının devamını “ortak eser” olarak sürdürme şansını elde ettim. Eserlerinin ne kadar yaygın kullanıldıklarının bilinci, sorumluluğu ve benim için çok önemli olan manevi kıymetinin verdiği titizlikle ve ne yazık ki zaman zaman bazı insani hatalar ile dört kitabının güncellenmesini tamamladım. Bu hatalar ile ilgili değerli meslektaşlarımdan aldığım geri bildirimler ise beni her zaman çok mutlu etti.

Medeni Hukuk isimli bu kitabın tıpkıbasım yerine yeniden güncellenmesi ihtiyacı ise Medeni Kanunda **5737, 6217, 6462 Sayılı yasalar ve bazı Anayasa Mahkemesi Kararları ile yapılan değişikliklerden** doğmuştur. Bu değişikliklerin bazıları kitabın 18 inci basısında bulunmakla birlikte eksiklikler bu basıda tamamlanmıştır. Diğer yandan son üç basıda da içeriğe dâhil edilen 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu, 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ve 6100 sayılı Yeni Hukuk Muhakemeleri Kanununa ilişkin güncellemeler de yapılmıştır.

Bilindiği üzere değerli hocam Prof.Dr.Turgut Akıntürk'ün “Komisyon Başkanlığında” tamamlanan ve 21 Eylül 2005 tarihinde Adalet Bakanlığına sunulan Yeni Borçlar Kanunu Tasarısının Meclis gündemine alınarak yasalaşması ne yazık ki ancak 11 Ocak 2011 tarihinde olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen

6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kitabın bir önceki basısında o dönemde halen yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümleri ile yeni Kanun birlikte incelenmiş, bu basıda ise kitap tamamen yeni Borçlar Kanununa uyarlanmakla birlikte önceki Kanunun ilgili hükümlerine gerekli göndermeler yapılmıştır. Aynı şekilde 13.1.2011 tarihinde kabul edilen ve 1.7.2012 tarihinde yürürlüğe giren olan 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ile 12.1.2011 tarihinde kabul edilen ve 1.10.2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 6100 sayılı Yeni Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile ilgili değişiklikler de kitaba işlenmiştir.

Bu vesile ile değerli Hocamın eserlerinin devamı için beni onurlandıran sayın *Nazan Akıntürk* başta olmak üzere kıymetli *ailesine*, eserlerinin yayımında ve dağıtımında kendileri hayattayken gösterdiği özeni ve çabayı aynı istek, dikkat ve özenle sürdüren Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı sayın *Seyhan Satar*'a ve *eserden yararlanırken değerli görüşleri ile eleştirilerini benimle paylaşma inceliğini gösteren meslektaşlarıma* teşekkür ederim. Ayrıca varlıkları ile bana her zaman güç veren, desteklerini hayatımın her anında ve her alanında hissettiğim *can* 'ım aileme de bir kere daha teşekkür etmek isterim.

Ben de kıymetli hocam gibi kitabın, yararlanmak üzere başvuran tüm okuyuculara yararlı olmasını ve işlevini eksiksiz olarak yerine getirmesini içtenlikle bir kez daha diliyorum.

Ankara- Ağustos, 2013

Yard.Doç.Dr.Derya ATEŞ KARAMAN

PROF.DR. TURGUT AKINTÜRK'ÜN

ÖNSÖZÜ

Elinizde bulunan “**Medenî Hukuk**” adlı bu kitap, 1969 yılında Bankacılık Kursu öğrencileri için yayımlanmış olduğum “*Bankacılar İçin Medenî Hukuk ve Borçlar Hukuku*” adlı kitabımın en son, en yeni ve ilk basıdan bu yana farklı yayınevlerince yayımlanmış **yirmibirinci basısıdır**. *Kitap, bir başka bakımdan, 1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan yeni Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre yeniden kaleme alınmış beşinci bası* olarak da nitelendirilebilir.

İlk basısı 1969 yılında yapılan kitap bir süre sonra 1972 yılında “**Bankacılar İçin Medenî Hukuk**” ve “**Bankacılar İçin Borçlar Hukuku**” olmak üzere iki kitaba ayrıldı. Her iki kitabın Bankacılık Kursu öğrencilerinin yanında, Hukuk Fakültesi dışında medenî hukuk ve borçlar hukuku dersleri okutulan çeşitli yükseköğretim kurumlarında “**ders kitabı**” olarak tavsiye edildiğini öğrendim. Hatta uzun yıllar öğretim üyesi ve yönetici olarak görev yaptığım Ankara Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültelerindeki öğrencilerin pek çoğunun sınavlara bu kitapları okuyarak hazırlandıklarına tanık oldum. Bu arada yüksek öğrenimlerini tamamlayan ve açılan çeşitli sınavlara, özellikle hâkimlik, dışişleri ve müfettişlik sınavlarına başvuranların da sınavlara hazırlanmak üzere bu kitapları satın aldıklarını kitapların satıldığı kitabevi sahiplerinden öğrendim.

Bütün bu olguları dikkate alarak Medenî Hukuk ve Borçlar Hukuku adlarını taşıyan iki kitabın da yeni basılarını hazırlarken, onları baştan aşağı gözden geçirip içeriklerini oldukça genişleten yeni konular ekledim. Böylece her iki kitaba başvuranların onlardan yararlanmaları imkânı da o oranda artmış oldu. Kitabın bundan önceki basılarında yer almayan pek çok konu, örneğin Medenî Kanunun Başlangıç Hükümlerinden “Kanunun lâfzıyla ve ruhıyla uygulanması” (yorum konusu), “Hâkimin hukuk yaratması”, “Hâkimin takdir hakkı”, “İspat yükü”, “Resmî sicil ve senetler” konu-

ları; Miras Hukukundan, “Maddî anlamda ölüme bağlı tasarruflar”, “Şeklî anlamda ölüme bağlı tasarruflar” ve “Mirasın taksimi” konuları ile Eşya Hukukuna giren ve özel kanunla düzenlenmiş bulunan “Ticarî işletme rehni” yedinci (on beşinci) basıda kitaba eklenmiştir.

Bundan önceki bir basıda da “Aile Hukuku”nu içeren Üçüncü Kısım “Eşler Arasındaki Mal Rejimi” başlığını taşıyan Üçüncü Kesim eklenmiş, böylece yeni Medenî Kanunumuzun 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren yasal mal rejimi olarak uygulanmasını öngördüğü “Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi” de bu kısımda yer almış olmaktadır.

Yeni Medenî Kanun aile hukukunda çok geniş ve çok köklü değişiklikler getirdiğinden, bu kısım âdeta yeni baştan yazılmıştır. Miras hukuku kısmına da önceki basıların birinde “Paylaşmanın Yapılış Biçimi” konusu eklenmiştir.

Onuncu basının yayınlanmasından kısa bir süre sonra, 2908 sayılı Dernekler Kanununun yerini 4.11.2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu almıştır. Bu yeni Kanun dolayısıyla ortaya çıkan yeni düzenlemeye o baskıda yer verilmiş, dernekler bahsi yeniden kaleme alınmıştır. Bir süre önce 1587 sayılı Nüfus Kanununun yerini alan yeni 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun hükümleri de aynı basıda dikkate alınmıştır.

Bu arada kitabın dili de yürürlükte bulunan yeni Türk Medenî Kanunu’nda kullanılan terim ve deyimler dikkate alınarak arılaştırılmıştır.

Borçlar Hukuku kitabımda olduğu gibi Medenî Hukuk adlı bu kitabımda da, her konunun sonuna konuyla ilgili “Sorular” konulmuştur. Kitaptan yararlanmak isteyenlere, özellikle sınava hazırlanmakta olan okuyucularına, her konuyu okuduktan sonra bu sorular üzerinde durmalarını tavsiye ediyorum; zira okuyucular böylece her konunun “panorama”sını bulmuş ve soruları okumak suretiyle o konuyu bir kez daha tekrar etmiş olacaklardır.

“Medenî Hukuk”un bu son ve yeni basısını çok kısa sürede gerçekleştiren Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı sayın Seyhan Satar ile dizgi ve baskıda emeği geçenlere teşekkür borcumu zevkle yerine getiriyorum.

Kitabımın, yararlanmak üzere başvuran okuyucularına kendisinden beklenen işlevini eksiksiz olarak yerine getirmesini içtenlikle bir kez daha diliyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	III
PROF. DR. TURGUT AKINTÜRK'ÜN ÖNSÖZÜ	V
BİBLİYOGRAFYA	XXXVII
KISALTMALAR.....	XXXIX

Giriş

GENEL BİLGİLER

§ 1. HUKUK KAVRAMI	3
I- HUKUKUN TANIMI	3
II- HUKUKUN GEREKLİLİĞİ	4
A) Sosyal hayat	5
B) Sosyal hayatı düzenleyen kurallar	7
1) Din kuralları	7
2) Ahlâk kuralları	9
3) Görgü veya âdet kuralları	10
4) Hukuk kuralları	11
C) Hukukun diğer sosyal kurallar ile ilişkisi	14
III- HUKUKUN ÇEŞİTLİ ANLAMLARI	16
A) Müspet hukuk	16
B) Mevzu hukuk	17
C) Tabîi hukuk	17
IV- HUKUKUN SİSTEMİ	18
A) Kamu hukuku - Özel hukuk ayrımı	19
B) Kamu hukukunun dalları	21
1) Anayasa hukuku	22

VIII

2) İdare hukuku	23
3) Ceza hukuku.....	23
4) Yargılama hukuku	23
a) Medenî yargılama hukuku	23
b) İcra-İflas hukuku	24
c) Ceza yargılama hukuku	24
5) Devletler hukuku	25
6) İş hukuku	25
7) Vergi hukuku	25
C) Özel hukukun dalları	26
1) Medenî hukuk	27
2) Ticaret hukuku	28
3) Devletler özel hukuku	28
§ 2. HAK KAVRAMI	30
I- HAKKIN TANIMI	30
II- HAKKIN TÜRLERİ	31
A) Kamu hakları	31
B) Özel haklar	31
C) Kamu hakları ile özel haklar arasındaki farklar	32
D) Özel hakların türleri	32
1) Mahiyetlerine göre	33
a) Mutlak haklar	33
aa) Mallar üzerindeki mutlak haklar	33
aaa) Maddî mallar üzerindeki mutlak haklar	33
• Mülkiyet hakkı	34
• Sınırlı aynî haklar	34
bbb) Maddî olmayan mallar üzerindeki mutlak haklar	35
bb) Kişiler üzerindeki mutlak haklar	35
aaa) Kendi üzerindeki mutlak haklar	35
bbb) Başkaları üzerindeki mutlak haklar	35

b) Nisbî haklar	36
2) Konularına göre	37
a) Malvarlığı hakları	37
b) Kişilik hakları	37
3) Kullanılmalarına göre	37
a) Devredilebilen haklar	38
b) Devredilemeyen haklar	38
4) Amaçlarına göre	38
a) Yenilik doğuran haklar	39
aa) Kurucu yenilik doğuran haklar	39
bb) Değiştirici yenilik doğuran haklar	39
cc) Bozucu yenilik doğuran haklar	40
b) Alelâde haklar	40
§ 3. MEDENÎ HUKUK KAVRAMI	41
I- MEDENÎ HUKUK TERİMİ	41
II- MEDENÎ HUKUKUN SİSTEMİ	42
A) Kişiler hukuku	42
B) Aile hukuku.....	42
C) Miras hukuku	42
D) Eşya hukuku	43
E) Borçlar hukuku	43
III- MEDENÎ HUKUKUN ÖNEMİ	43
IV- MEDENÎ HUKUKUN KAYNAKLARI	45
A) Kaynak kavramı	45
B) Aslı kaynaklar	47
1) Kanunlar	46
a) Medenî Kanun	47
b) Diğer kanunlar.....	49
2) Kanun hükmünde kararnameler	50
3) Tüzükler	51
4) Yönetmelikler	52
5) İçtihadı Birleştirme Kararları	53

C) Talî kaynaklar	54
1) Örf ve âdet hukuku	54
a) Unsurları	55
aa) Maddî unsur	55
bb) Manevî unsur	56
cc) Hukukî unsur	56
b) Türleri	56
2) Hâkimin yarattığı hukuk	58
D) Yardımcı kaynaklar	59
1) Bilimsel görüşler	60
2) Yargı kararları	61

Birinci Kısım

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

§ 1. GENEL OLARAK	65
§ 2. MEDENÎ KANUNUN UYGULANMASI	67
I- MEDENÎ KANUNDAKİ HÜKÜMLERİN MAHİYETİ	67
A) Emredici hukuk kuralları	67
B) Yedek hukuk kuralları	68
1) Yorumlayıcı hukuk kuralları	68
2) Tamamlayıcı hukuk kuralları	68
II- KANUNUN SÖZÜYLE VE ÖZÜYLE UYGULANMASI	69
A) Kanunun sözüyle uygulanması	69
B) Kanunun özüyle uygulanması	69
1) Kanunun yorumlanması ve yorum türleri	70
a) Yasama yorumu	70
b) Bilimsel yorum	70
c) Yargısal yorum	71
2) Yorum metodları	71
a) Sözel yorum	71

b) Mantıksal yorum	72
aa) Zıt kanıt	72
bb) Kanunun evleviyetle uygulanması	73
c) Amaçsal yorum	73
III- HÂKİMİN HUKUK YARATMASI	74
§ 3. HÂKİMİN TAKDİR YETKİSİ	76
I- KAVRAM.....	76
II- MAHİYETİ	76
III- TAKDİR YETKİSİNİN BULUNDUĞU HÂLLER	77
A) Kanunda açıklık bulunan yerler	77
B) Kanunda kullanılan deyimler	77
C) Kanunun yazılış biçimi	78
IV- TAKDİR YETKİSİNİN KULLANILIŞI	78
§ 4. İYİNİYET	80
I- KAVRAM	80
II- İYİNİYETİN İŞLEVİ	83
A) Eşya hukukunda.....	83
1) Taşınır lar üzerindeki mülkiyet hakkının kazanılması	83
a) Sahibinin elinden isteğiyle çıkan taşınırlarda	84
b) Sahibinin elinden isteği olmadan çıkan taşınırlarda	86
2) Taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakkının kazanılması	88
B) Aile hukukunda	89
C) Borçlar hukukunda	90
III- İYİNİYETİN MAHİYETİ	90
§ 5. DÜRÜST DAVRANMA	92
I- KAVRAM	92

II- DÜRÜST DAVRANMANIN İŞLEVİ	94
III- HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI	95
§ 6. İSPAT YÜKÜ	98
I- KAVRAM	98
II- İSPAT YÜKÜNÜN DAĞILIŞI	99
III- İSPAT EDİLECEK OLGULAR	100
§ 7. RESMÎ SİCİL VE SENETLER	102
I- KAVRAM	102
II- RESMÎ SENETLER	102
III- RESMÎ SİCİLLER	103
IV- RESMÎ SİCİL VE SENETLERİN KARİNE MAHİYETİ	103
V- RESMÎ SİCİL VE SENETLERİN AKSİNİN İSPATI	104

İkinci Kısım

KİŞİLER HUKUKU

§ 1. KİŞİ VE KİŞİLİK KAVRAMLARI	107
I- KİŞİ KAVRAMI	107
II- KİŞİLİK KAVRAMI	108
§ 2. KİŞİ TÜRLERİ	109
I- GERÇEK KİŞİLER	109
II- TÜZEL KİŞİLER	110

Birinci Bölüm

GERÇEK KİŞİLİK

§ 1. KİŞİLİĞİN BAŞLANGICI	111
§ 2. KİŞİLİĞİN SONA ERMESİ	113

I- ÖLÜM	113
A) Ölüm karinesi	113
B) Birlikte ölüm karinesi	114
II- GAİPLİK	115
§ 3. GERÇEK KİŞİNİN EHLİYETLERİ	118
I- HAK EHLİYETİ	118
A) Tanımı	118
B) Mahiyeti	119
1) Genellik ilkesi	119
2) Eşitlik ilkesi	119
II- FİİL EHLİYETİ	120
A) Tanımı	120
B) Şartları	121
1) Olumlu şartlar	121
a) Ayırt etme gücüne sahip olmak	121
b) Ergin olmak	123
2) Olumsuz şart: Kısıtlı olmamak	126
C) İçeriği.....	126
1) Hukukî işlem ehliyeti	127
2) Haksız fiillerden sorumlu olma ehliyeti	128
3) Dava ehliyeti	128
III- FİİL EHLİYETİNE GÖRE GERÇEK KİŞİLERİN HUKUKİ DURUMU	128
A) Tam ehliyetliler	129
B) Sınırlı ehliyetliler	129
C) Sınırlı ehliyetsizler	131
1) Hukukî işlem ehliyeti bakımından	132
a) Kendi başlarına yapamayacakları işlemler	132
b) Kendi başlarına yapabilecekleri işlemler	133
c) Hiç yapamayacakları işlemler	134

2) Haksız fiillerden sorumlu olma ehliyeti bakımından	134
3) Dava ehliyeti bakımından	135
D) Tam ehliyetsizler	135
§ 4. HISIMLIK	138
I- KAVRAM	138
II- TÜRLERİ	138
A) Kan hısımlığı	139
1) Üstsoy-altsoy hısımlığı	139
2) Yansoy hısımlığı	139
B) Kan dışı hısımlık	140
1) Kayın hısımlığı	140
2) Yapay hısımlık	141
III- ÖNEMİ	141
§ 5. YERLEŞİM YERİ	143
I- KAVRAM	143
II- TÜRLERİ	143
A) İsteğe bağlı yerleşim yeri	143
B) Saymaca yerleşim yeri	144
C) Yasal yerleşim yeri	144
III- TÂBİ OLDUĞU İLKELER	145
A) Yerleşim yerinin zorunluluğu ilkesi	145
B) Yerleşim yerinin tekliliği ilkesi	146
§ 6. KİŞİLİĞİN KORUNMASI	147
I- KİŞİLİK HAKKI KAVRAMI	147
II- KİŞİLİK HAKLARININ KONUSU	147
A) Maddî bütünlük üzerindeki haklar	148
B) Manevî bütünlük üzerindeki haklar	148
C) İktisadi bütünlük üzerindeki haklar	148

III- KİŞİLİĞİN İÇE KARŞI KORUNMASI	148
IV- KİŞİLİĞİN DIŞA KARŞI KORUNMASI	150
A) Tespit davası	151
B) Men davası	152
C) Önleme davası	153
D) Tazminat davaları	155
1) Maddî tazminat davası	156
2) Manevî tazminat davası	157
E) Vekâletsiz iş görme davası	158
§ 7. AD VE ADIN KORUNMASI	160
I- AD KAVRAMI	160
A) Öz ad	160
B) Soyadı	160
C) Müstear ad (Mahlâs)	161
D) Lâkap	161
E) Ticaret unvanı	162
F) İşletme adı	162
II- ADIN DEĞİŞTİRİLMESİ	163
III- ADIN KORUNMASI	164
A) Tespit davası	165
B) Men davası	165
C) Önleme davası	165
D) Tazminat davası	166
§ 8. KİŞİSEL DURUM SİCİLİ	167
I- GENEL OLARAK	167
II- TÜRLERİ	168
A) Doğum kütüğü	169
B) Ölüm kütüğü	170
C) Evlenme kütüğü	170
D) Aile kütüğü	171

E) Yabancılar kütüğü	172
III- ÖZELLİĞİ VE MAHİYETİ	172
IV- KİŞİSEL DURUM SİCİLİNİN DÜZELTİLMESİ	173
V- SORUMLULUK	176

İkinci Bölüm

TÜZEL KİŞİLİK

§ 1. GENEL OLARAK	179
§ 2. TÜZEL KİŞİLERİN TÜRLERİ	181
I- BÜNYELERİNE GÖRE	181
A) Kişi toplulukları	181
B) Mal toplulukları	181
II- TÂBİ OLDUKLARI HUKUKA GÖRE	181
A) Kamu hukuku tüzel kişileri	182
B) Özel hukuk tüzel kişileri	182
§ 3. TÜZEL KİŞİLİĞİN BAŞLANGICI	184
I- GENEL OLARAK	184
II- BAŞLANGIÇ ANINI BELİRLEYEN SİSTEMLER	184
A) Serbest kuruluş sistemi	184
B) İzin sistemi	184
C) Normatif sistem	184
III- TÜRK HUKUKUNDAKİ DURUM	185
§ 4. TÜZEL KİŞİLERİN EHLİYETLERİ	187
I- HAK EHLİYETİ	187
II- FİİL EHLİYETİ	187
A) Zorunlu organlar	188
B) İradî organlar.....	188

§ 5. TÜZEL KİŞİLİĞİN SONA ERMESİ	190
I- DAĞILMA	190
A) Amacın gerçekleşmiş olması	190
B) Amacın gerçekleşmesinin imkânsız hâle gelmesi	190
C) Sürenin geçmiş olması	191
D) Yönetim Kurulunu kuramayacak hâle gelme	191
E) Aciz hâline düşme	191
F) Olağan genel kurul toplantısının üst üste iki defa yapılamaması	191
G) İlk genel kurul toplantısının yapılmaması	192
H) Üye sayısının düşmesi	192
II- DAĞITILMA.....	192
A) Kendi yetkili organının kararıyla	193
B) Yargı organının kararıyla.....	193
1) Amacın sonradan hukuka veya ahlâka aykırı hâle gelmesi	193
2) Kanunların emredici hükümlerine uyulmaması	193
C) İdarî organın kararıyla.....	194
III- SONA ERMENİN SONUÇLARI	194

Birinci Kesim

DERNEKLER

§ 1. DERNEK KAVRAMI	197
§ 2. DERNEĞİN KURULMASI	199
I- KURUCULAR	199
II- AMAÇ.....	200
III- İRADE AÇIKLAMASI	201
§ 3. DERNEĞİN İŞLEMESİ.....	205
I- ORGANLAR	205
A) Genel kurul	205
B) Yönetim kurulu	207

C) Denetim kurulu	208
D) İradî organlar	208
II- ÜYELİK	209
A) Üyeliğe girme	209
B) Üyelikten çıkma	210
C) Üyelikten çıkarılma	210
D) Üyeliğin kendiliğinden sona ermesi	211
E) Üyelerin hakları	211
§ 4. DERNEĞİN SONA ERMESİ	212
I- DAĞILMA	212
II- DAĞITILMA	212

İkinci Kesim

VAKIFLAR

§ 1. VAKIF KAVRAMI	214
§ 2. VAKFIN KURULMASI	216
I- VAKFEDEN	216
II- AMAÇ	216
III- MAL	217
IV- İRADE AÇIKLAMASI	217
§ 3. VAKFIN İŞLEMESİ	219
§ 4. YÖNETİMİN, AMACIN VE MALLARIN DEĞİŞTİRİLMESİ	220
I- YÖNETİMİN DEĞİŞTİRİLMESİ	220
II- AMACIN DEĞİŞTİRİLMESİ	220
III- MALLARIN DEĞİŞTİRİLMESİ	220
§ 5. VAKFIN SONA ERMESİ	221
I- DAĞILMA	221
II- DAĞITILMA	221

Üçüncü Kısım

AİLE HUKUKU

§ 1. AİLE VE AİLE HUKUKU KAVRAMLARI	225
I- AİLE KAVRAMI	225
A) Dar anlamda aile	226
B) Geniş anlamda aile	226
C) En geniş anlamda aile	226
II- AİLE HUKUKU KAVRAMI	226
III- AİLE MAHKEMESİ	227

Birinci Bölüm

EVLİLİK HUKUKU

Birinci Kesim

EVLİLİĞİN KURULMASI

§ 1. NİŞANLANMA	229
I- KAVRAMI VE HUKUKİ MAHİYETİ	229
A) Kavram	229
B) Hukukî mahiyeti	229
II- NİŞANLANMANIN OLUŞUMU.....	230
A) Nişanlanma ehliyeti	230
B) Nişanlanma iradesi	230
C) Nişanlanma engelleri	231
III- NİŞANLANMANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	231
A) Kesin hükümsüzlük	231
B) İrade bozukluğu	232
IV- NİŞANLILIĞIN HÜKÜMLERİ	232
A) Nişanlanmadan doğan yükümler	232
1) Evlenme yükümü	232
2) Sadakat yükümü	233
B) Nişanlanmadan doğan haklar	233

V- NİŞANLILIĞIN SONA ERMESİ	233
A) Sona erme sebepleri	233
1) Evlenme	234
2) Ölüm-Gaiplik	234
3) Çifte nişanlanma	234
4) Kesin bir evlenme engelinin ortaya çıkması	234
5) İmkânsızlık	234
6) Anlaşma	234
7) İrade bozukluğu	235
8) Tek taraflı dönme	235
B) Sona ermenin hukukî sonuçları	235
1) Hediyeelerin geri verilmesi	235
2) Tazminat	235
a) Maddî tazminat davası	236
b) Manevî tazminat davası	236
§ 2. EVLENME	238
I- KAVRAMI VE HUKUKİ MAHİYETİ	238
A) Kavram	238
B) Hukukî mahiyeti	238
II- EVLENMENİN ŞARTLARI	238
A) Maddî şartlar	239
1) Evlenme ehliyeti	239
a) Ayırt etme gücü	239
b) Evlenme yaşı	239
c) Yasal temsilcinin izni	240
2) Evlenme engelleri	240
a) Kesin evlenme engelleri	241
aa) Yakın hısımlık	241
bb) Akıl hastalığı	241
cc) Mevcut evlilik	242
b) Kesin olmayan evlenme engelleri	242
aa) Bekleme süresi	242
bb) Bulaşıcı hastalıklar	243

B) Şekli şartlar	243
1) Evlenmeden önceki işlemler	243
2) Evlenme sırasındaki işlemler	245
3) Evlenmeden sonraki işlemler	246

İkinci Kesim

EVLİLİĞİN GENEL HÜKÜMLERİ

§ 1. EŞLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	247
I- ORTAK HAKLAR	247
A) Konutu seçme hakkı	247
B) Birlikte yaşama hakkı.....	248
C) Birliği yönetme hakkı.....	248
II- ORTAK YÜKÜMLÜLÜKLER	248
A) Birliğin mutluluğunu sağlama	248
B) Sadakat gösterme	248
C) Dayanışma ve yardım.....	249
D) Çocukların bakım ve yetiştirilmesi	249
E) Birlikte yaşama	249
F) Giderlere katılma.....	249
III- KADININ SOYADI	250
IV- EŞLERİN MESLEK VEYA İŞİ.....	250
§ 2. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMSİLİ	251
I- SÜREKLİ İHTİYAÇLAR İÇİN TEMSİL	251
II- DİĞER İHTİYAÇLAR İÇİN TEMSİL	251
III- EŞLERİN SORUMLULUĞU	252
IV- YETKİNİN SINIRLANMASI-KALDIRILMASI	252
V- YETKİNİN GERİ VERİLMESİ	253
§ 3. EVLİLİK BİRLİĞİNİN KORUNMASI	254
I- HÂKİMİN MÜDAHALESİ	254

II- HÂKİMİN ALACAĞI ÖNLEMLER	255
A) Uyarıda bulunma, uzlaştırma	255
B) Birlikte yaşamaya ara verilmesi	255
C) Borçlulara emir verme	256
D) Tasarruf yetkisinin sınırlanması.....	256

Üçüncü Kesim

EŞLER ARASINDAKİ MAL REJİMİ

§ 1. MAL REJİMİ KAVRAMI	257
I- YASAL REJİM-SEÇİMLİK REJİM AYIRIMI	257
A) Yasal mal rejimi	257
B) Seçimlik mal rejimi	258
II- MAL REJİMİ SÖZLEŞMESİ	258
§ 2. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ	259
I- EŞLERİN HAKLARI	259
A) Mülkiyet bakımından	259
B) Yönetim bakımından	260
C) Yararlanma bakımından	260
D) Tasarruf bakımından	260
II- EŞLERİN SORUMLULUĞU	261
III- MAL REJİMİNİN SONA ERMESİ	261
IV- MAL REJİMİNİN TASFİYESİ	261

Dördüncü Kesim

EVLİLİĞİN SONA ERMESİ

§ 1. EŞLERDEN BİRİNİN ÖLÜMÜ, GAIPLIĞI VEYA CİNSİYET DEĞİŞTİRMESİ	263
I- EŞLERDEN BİRİNİN ÖLÜMÜ	263
II- EŞLERDEN BİRİNİN GAIPLIĞI	263
III- EŞLERDEN BİRİNİN CİNSİYET DEĞİŞTİRMESİ	264

§ 2. EVLENMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	265
I- HÜKÜMSÜZLÜK KAVRAMI.....	265
II- EVLENMENİN YOKLUĞU	265
III- EVLENMENİN BUTLANI	266
A) Mutlak butlan	266
1) Sebepleri	266
a) Mevcut evlilik	266
b) Ayırt etme gücünden sürekli yoksunluk	267
c) Yasak derecede hısımlık	267
d) Akıl hastalığı	267
2) Dava	267
B) Nisbî butlan	268
1) Sebepleri	268
a) Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk	268
b) İrade bozukluğu	268
c) Yasal temsilcinin izninin bulunmaması	269
2) Dava.....	269
C) Butlan kararının hukukî sonuçları	269
§ 3. BOŞANMA.....	271
I- BOŞANMA KAVRAMI	271
II- BOŞANMA SEBEPLERİ	271
A) Boşanmanın özel sebepleri	272
1) Zina	272
2) Hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış	272
3) Suç işleme veya haysiyetsiz hayat sürme	272
4) Terk	273
5) Akıl hastalığı	273
B) Boşanmanın genel sebepleri	273
1) Evlilik birliğinin sarsılması	274
2) Eşlerin anlaşması	274
3) Ortak hayatın yeniden kurulamaması	275

III- BOŞANMA DAVASI	276
A) Davanın konusu	276
B) Yargılama usulü	276
C) Gerekli önlemler	277
IV- BOŞANMANIN HUKUKÎ SONUÇLARI.....	277
A) Eşler bakımından	277
B) Çocuklar bakımından	278

İkinci Bölüm

HİSİMLİK HUKUKU

Birinci Kesim

SAHİH NESEP

§ 1. SOYBAĞI KAVRAMI	281
§ 2. SOYBAĞININ KURULMASI	283
I- ÇOCUK İLE ANA ARASINDA KURULMASI	283
A) Doğum ile kurulma.....	283
B) Evlât edinme ile kurulma	283
II- ÇOCUK İLE BABA ARASINDA KURULMASI	283
§ 3. ANA İLE EVLİLİK.....	285
I- DOĞUM SIRASINDA EVLİ OLMA	285
II- DOĞUMDAN SONRA EVLENME	285
III- SOYBAĞININ REDDİ	285
§ 4. TANIMA.....	288
I- TANIMI VE MAHİYETİ	288
II- ŞARTLARI	288
A) Esasa ilişkin şartlar	288
B) Şekle ilişkin şartlar	289

§ 5. BABALIK DAVASI	291
I- KONUSU	291
II- İSPAT YÜKÜ	292
A) Davacı bakımından.....	292
B) Davalı bakımından	293
§ 6. EVLÂT EDİNME.....	294
I- KÜÇÜKLERİN EVLÂT EDİNİLMESİ	294
A) Genel şartlar	294
1) Küçüğün bakılmış ve eğitilmiş olması	294
2) Evlât edinmenin küçüğün yararına olması	294
3) Mevcut çocukların yararının zedelenmemesi	295
B) Özel şartlar	295
1) Birlikte evlât edinmede	295
2) Tek başına evlât edinmede	295
II- ERGİNLERİN VE KISITLILARIN EVLÂT EDİNİLMESİ	296
III- EVLÂT EDİNMENİN ŞEKLİ	296
IV- EVLÂT EDİNMENİN HÜKÜMLERİ	296

İkinci Kesim

SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ

§ 1. VELÂYETE BAĞLI OLMAYAN HÜKÜMLER.....	298
I- KARŞILIKLI YÜKÜMLÜLÜKLER	298
A) Yardımlaşma	298
B) Saygı ve anlayış gösterme	298
C) Ailenin onurunu gözetme	299
II- ÇOCUĞUN DURUMU	299
A) Soyadı	299
B) Mirasçılık	299
C) Çocuk ile kişisel ilişki kurulması	299

III- ANA BABANIN DURUMU	300
§ 2. VELÂYETE BAĞLI OLAN HÜKÜMLER	301
I- VELÂYET KAVRAMI	301
II- VELÂYETİN KAPSAMI	301
A) Çocuğun şahsı bakımından	302
B) Çocuğun malları bakımından	302
III- VELÂYETİN KALDIRILMASI	303

Üçüncü Kesim

NAFAKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE EV DÜZENİ

§ 1. NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	305
§ 2. EV DÜZENİ.....	307

Üçüncü Bölüm

VESAYET HUKUKU

§ 1. VESAYET KAVRAMI	309
§ 2. VESAYET ORGANLARI	310
I- VESAYET DAİRELERİ	310
II- VASİ VE KAYYIM	310
§ 3. VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLER	311
I- KÜÇÜKLÜK	311
II- KISITLAMA	311
§ 4. VASİ ATANMASI	313
§ 5. KAYYIMLIK	314
§ 6. YASAL DANIŞMANLIK	315
§ 7. KORUMA AMACIYLA ÖZGÜRLÜĞÜN KISITLANMASI	317

§ 8. VESAYETİN YÖNETİMİ	318
I- VASİNİN HAK VE ÖDEVLERİ	318
II- VESAYET DAİRELERİNİN GÖREV VE YETKİLERİ	319
A) Şikâyet ve itirazları incelemek	319
B) İzin vermek	319
C) Rapor ve hesapları incelemek	319
§ 9. VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU	320
§ 10. VESAYETİN SONA ERMESİ.....	322

Dördüncü Kısım

MİRAS HUKUKU

§ 1. GENEL OLARAK	327
§ 2. MİRAS HUKUKUNUN ANA KAVRAMLARI	329
I- MİRASBIRAKAN	329
II- TEREKE	329
III- MİRASÇI	329

Birinci Bölüm

MİRASÇILAR

§ 1. YASAL MİRASÇILIK	331
I- KAVRAM	331
II- YASAL MİRASÇILAR	332
A) Kan hısımlarının mirasçılığı	332
1) Birinci derecede mirasçılar	333
2) İkinci derecede mirasçılar	333
3) Üçüncü derecede mirasçılar	334
B) Sağ kalan eşin mirasçılığı	335
C) Evlâtlığın mirasçılığı.....	335
D) Devletin mirasçılığı	336

§ 2. ATANMIŞ MİRASÇILIK	337
§ 3. ÖLÜME BAĞLI TASARRUFLAR	338
I- KAVRAM.....	338
II- ANLAMI	338
A) Şekli anlamda ölüme bağlı tasarruflar	339
1) Vasiyet	339
a) El yazılı vasiyetname	340
b) Resmî vasiyetname	340
aa) Okuyup yazabilenler için öngörülen usul	341
bb) Okuyup yazamayanlar için öngörülen usul	341
c) Sözlü vasiyet	342
2) Miras sözleşmesi	343
B) Maddî anlamda ölüme bağlı tasarruflar	344
1) Belirli mal bırakma	345
2) Mirastan feragat sözleşmesi	346

İkinci Bölüm

MİRASIN GEÇMESİ

§ 1. MİRASIN AÇILMASI	349
I- MİRASIN AÇILDIĞI AN VE YER	349
II- MİRASÇILIK EHLİYETİ	350
A) Sağ olmak	350
B) Mirasa ehil olmak	351
C) Mirastan yoksun bulunmamak	351
III- MİRASÇILIK SIFATININ İSPATI	353
§ 2. MİRASIN KAZANILMASI	355
I- KÜLLÎ HALEFİYET İLKESİ	355
II- CÜZ'Î HALEFİYET İLKESİ	356

§ 3. MİRASIN PAYLAŞILMASI	358
I- MİRAS ORTAKLIĞI	358
II- MİRASÇILARIN SORUMLULUĞU	359
III- PAYLAŞIMAYI İSTEME HAKKI VE PAYLAŞIM DAVASI	359
A) PAYLAŞIMAYI İSTEME HAKKI	359
B) PAYLAŞIM DAVASI	360
IV- PAYLAŞMANIN YAPILIŞ BİÇİMİ	361

Beşinci Kısım

EŞYA HUKUKU

§ 1. GENEL OLARAK	367
§ 2. AYNÎ HAKLAR	369
I- KAVRAM.....	369
II- TÜRLERİ	371
A) Mülkiyet hakkı	371
B) Sınırlı aynî haklar	371

Birinci Bölüm

ZİLYETLİK VE TAPU SİCİLİ

Birinci Kesim

ZİLYETLİK

§ 1. GENEL OLARAK	374
I- KAVRAM.....	374
II- UNSURLARI	375
A) Fiili hâkimiyet	375
B) Zilyetlik iradesi.....	376
III- TÜRLERİ	377
A) Aslî zilyetlik-Ferî zilyetlik	377

B) Dolaysız zilyetlik-Dolaylı zilyetlik	378
C) Tek zilyetlik-Birlikte zilyetlik	378
D) Eşya zilyetliği-Hak zilyetliği.....	379
E) Zilyet yardımcılığı	379
§ 2. ZİLYETLİĞİN KAZANILMASI VE KAYBEDİLMESİ	380
I- KAZANILMASI	380
A) Aslen kazanma	380
B) Devren kazanma	380
C) Zilyetliğin devri	381
1) Teslimle devir	381
2) Teslimsiz devir	382
a) Kısa elden teslim	383
b) Hükmen teslim	383
c) Zilyetliğin havalesi	384
d) Emtiayı temsil eden senetlerin teslimi	384
e) Miras yoluyla kazanma	385
II- KAYBEDİLMESİ	385
§ 3. ZİLYETLİĞİN KORUNMASI	387
I- SAVUNMA HAKKI	387
II- ZİLYETLİK DAVALARI	388
A) Zilyetliğin geri verilmesi davası	388
B) Saldırının men'i davası	390
III- İDARÎ YOLDAN KORUMA	391
§ 4. ZİLYETLİĞİN HAK KARİNESİ OLARAK KORUNMASI (TAŞINIR DAVASI)	393
I- ZİLYETLİKTEN DOĞAN HAK KARİNELERİ	393
A) Mülkiyet karinesi	393
B) Sınırlı aynı hak veya kişisel hak karinesi.....	394
II- TAŞINIR DAVASI	395

§ 5. GERİVERME İLE YÜKÜMLÜ ZİLYEDİN SORUMLULUĞU	398
I- İYİNİYETLİ ZİLYEDİN SORUMLULUĞU	398
II- İYİ NİYETLİ OLMAYAN ZİLYEDİN SORUMLULUĞU	399

İkinci Kesim

TAPU SİCİLİ

§ 1. GENEL OLARAK	400
I- KAVRAM.....	403
II- UNSURLARI	403
A) Ana siciller	403
1) Tapu kütüğü	403
2) Kat mülkiyeti kütüğü	404
3) Yevmiye defteri	404
4) Resmî belgeler	404
B) Yardımcı siciller	404
1) Mal sahipleri sicili	404
2) Aziller sicili	405
3) Düzeltmeler sicili	405
4) Kamu orta malları sicili	405
5) Diğer defterler	405
§ 2. TAPU SİCİLİNE EGEMEN OLAN İLKELER	406
I- TESCİL İLKESİ	406
II- AÇIKLIK İLKESİ	406
III- İLLİYET İLKESİ	406
IV- GÜVEN İLKESİ	407
V- DEVLETİN SORUMLULUĞU İLKESİ	407
§ 3. TAPU SİCİLİNE YAPILAN İŞLEMLER	408
I- KAYIT	408

II- TESCİL	410
A) Şartları	411
1) Tescil istemi	411
2) Hukuki sebep	412
3) Belgeleme	413
B) Hükümleri	414
III- ŞERH	415
A) Kişisel hakların şerhi	415
B) Malikin tasarruf yetkisinin sınırlanmasına ilişkin şerh	417
C) Geçici tescilin şerhi	418
IV- BEYAN	419

İkinci Bölüm

MÜLKİYET

§ 1. GENEL OLARAK	421
I- KAVRAM	421
II- KONUSU VE KAPSAMI	423
III- TÜRLERİ	424
A) Tek mülkiyet	424
B) Birlikte mülkiyet	424
1) Paylı mülkiyet	425
2) Elbirliği mülkiyeti	426
§ 2. TAŞINMAZ MÜLKİYETİ	428
I- KONUSU	428
II- KAZANILMASI	428
A) Aslen kazanma	429
B) Devren kazanma.....	429
III- KAYBEDİLMESİ.....	432

§ 3. TAŞINIR MÜLKİYETİ	434
I- KONUSU	434
II- KAZANILMASI	434
A) Aslen kazanma	435
B) Devren kazanma	435
III- KAYBEDİLMESİ	436

Üçüncü Bölüm SINIRLI AYNÎ HAKLAR

Birinci Kesim İRTİFAK HAKLARI

§ 1. İRTİFAK KAVRAMI	439
§ 2. İRTİFAK HAKLARININ TÜRLERİ	441
I- TAŞINMAZ LEHİNE İRTİFAK HAKLARI	441
II- KİŞİ LEHİNE İRTİFAK HAKLARI	442
III- KARIŞIK İRTİFAK HAKLARI	443

İkinci Kesim REHİN HAKLARI

§ 1. GENEL OLARAK	445
§ 2. TAŞINMAZ REHNİ	447
I- KONUSU	447
II- TÜRLERİ	448
A) İpotek	448
B) İrat senedi	448
C) İpotekli borç senedi	448
§ 3. İPOTEK	450
I- KAVRAM	450

II- KURULMASI	450
A) Rehin sözleşmesi	451
B) Tescil	452
III- TÂBÎ OLDUĞU İLKELER	452
A) Açıklık ilkesi	453
B) Belirlilik ilkesi	453
1) Konuda belirlilik	453
2) Alacakta belirlilik	454
C) Güvence ilkesi	455
D) Sabit dereceler ilkesi	456
IV- HÜKÜMLERİ	457
V- SONA ERMESİ	458
§ 4. TAŞINIR REHNİ	460
I- KONUSU	460
II- TÜRLERİ	460
§ 5. TESLİME BAĞLI REHİN	462
I- KAVRAM	462
II- KURULMASI	462
A) Rehin sözleşmesi	462
B) Teslim (zilyetliğin devri)	463
III- HÜKÜMLERİ	464
A) Rehin veren bakımından	464
B) Rehin alan bakımından	464
1) Hakları	465
2) Borçları	466
IV- SONA ERMESİ	466
A) Alacağın ortadan kalkması	467
B) Zilyetliğin kaybedilmesi	467

§ 6. HAPİS HAKKI	468
I- KAVRAM	468
II- ŞARTLARI	468
A) Kanunilik	468
B) Muaccellik	469
C) Zilyetlik	469
D) Doğal bağlantı	470
E) Paraya çevrilebilirlik	470
III- HÜKÜMLERİ	471
§ 7. TİCARÎ İŞLETME REHNİ	472
I- KAVRAM.....	472
II- KURULMASI	473
A) Rehin sözleşmesi	473
B) Tescil	474
III- HÜKÜMLERİ	475
A) Rehin veren bakımından	475
B) Rehin alan bakımından	475
IV- SONA ERMESİ	476
A) Alacağın ortadan kalkması	477
B) İşletmenin sicilden silinmesi	477
C) Yok olma	477
PROF.DR. TURGUT AKINTÜRK'ÜN YAYINLARI	479
YARD. DOÇ. DR. DERYA ATEŞ'İN YAYINLARI	486

BİBLİYOGRAFYA

**AKINTÜRK, Turgut-
ATEŞ KARAMAN,
Derya**

: Türk Medenî Hukuku, C. II, Aile
Hukuku, B. 13, İstanbul 2011.

**AKİPEK, Jâle-
AKINTÜRK, Turgut -
ATEŞ KARAMAN,
Derya**

: Türk Medenî Hukuku, C. I, Başlangıç
Hükümleri-Kişiler Hukuku, B. 6, İstanbul
2007.

**AKİPEK, Jâle
AKINTÜRK, Turgut
ATAAY, Aytekin**

: Eşya Hukuku, İstanbul 2009.
: Medenî Hukukun Genel Teorisi, Temel
Bilgiler-Genel Kavramlar, B. 3, İstanbul
1980.

ATEŞ, Derya

: Borçlar Hukuku Sözleşmelerinde Genel
Ahlaka Aykırılık, Ankara 2007.

**AYİTER, Nûşin-
KILIÇOĞLU, Ahmet**

: Miras Hukuku, B. 2, Ankara 1991.

BİLGE, Necip

: Hukuk Başlangıcı Dersleri, B. 12, An-
kara 1998.

ERGİNAY, Akif

: Vergi Hukuku, B. 5, Ankara 1976.

ESENER, Turhan

: Eşya Hukuku, Ankara 1985.

GÜRSOY, Kemal Tahir

: Zilyetlik ve Tapu Sicili, Ankara 1970.

- İNAN, Ali Naim-
ERTAŞ, Şeref** : Miras Hukuku, B. 3, Ankara 1995.
- OĞUZMAN, Kemal-
DURAL, Mustafa** : Aile Hukuku, İstanbul 1994.
- OLGAÇ, Senâî** : İlmî ve Kazaî İçtihatlarla Göre Türk Medenî Kanunu Şerhi, İstanbul 1967.
- OLGAÇ, Senâî** : Medenî Hukuk Mevzuatı, İstanbul 1968.
- ÖZYÖRÜK, Mukbil** : Hukuk Başlangıcı Ders Notları, (Teksir), Ankara 1965.
- REİSOĞLU, Safa** : Uygulamada Kat Mülkiyeti, B. 4, Ankara 1982.
- REİSOĞLU, Safa** : Türk Eşya Hukuku, C. I Zilyetlik-Tapu Sicili-Kadastro, B. 7, Ankara 1984.
- SAYMEN, F. Hakkı** : Türk Medenî Hukuku, B. 2, İstanbul 1960.
- SAYMEN, F. Hakkı-
ELBİR, H. Kemal** : Türk Medenî Hukuku, C. III, Aile Hukuku, B. 2, İstanbul 1963.
- SAYMEN, F. Hakkı-
ELBİR, H. Kemal** : Türk Eşya Hukuku Dersleri, İstanbul 1963.
- TEKİNAY, S. Sulhi** : Türk Aile Hukuku, B. 7, İstanbul 1990.
- VELİDEDEOĞLU,
H. Veldet** : Türk Medenî, C. I, cz. 1 Umumî Esaslar, B. 6, İstanbul 1959; cz. 2, Şahsın Hukuku, B. 6, İstanbul 1965; C. II, Aile Hukuku, B. 5, İstanbul 1965.
- VELİDEDEOĞLU, H.
Veldet-KAYNAR, Reşat** : Türk Medenî Hukuku, İstanbul 1961.

KISALTMALAR

age.	: adı geçen eser
AİHM.	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
aşa.	: aşağıda
B.	: Bası
b.	: bent
BK.	: Türk Borçlar Kanunu
bk.	: Bakınız
C.	: Cilt
cz.	: cüz
Çev.	: Çeviren
DK.	: Dernekler Kanunu
dn.	: dipnotu
E./K.	: Esas/Karar
Evl. Yön.	: Evlendirme Yönetmeliği
HMK.	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK.	: Önceki Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
İİK.	: İcra ve İflâs Kanunu
KMK.	: Kat Mülkiyeti Kanunu
Ks.	: Kısım
m.	: madde
m. .../...	: ... maddenin ... fıkrası

MK.	: Medenî Kanun
NHK.	: Nüfus Hizmetleri Kanunu
Not. K.	: Noterlik Kanunu
Nr.	: Numara
ÖBK	: Önceki Borçlar Kanunu
ÖTK	: Önceki Ticaret Kanunu
RG.	: Resmî Gazete
sh.	: sahife
Tap. Sic. Tüz.	: Tapu Sicili Tüzüğü
YTD.	: Yargıtay Ticaret Dairesi
TİK.	: Türk İctihatları Külliyyatı
TİRK.	: Ticarî İşletme Rehni Kanunu
TK.	: Ticaret Kanunu
vd.	: ve devamı
Yg. HGK.	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
Yg. İct. Bir. Kar.	: Yargıtay İctihadı Birleştirme Kararı
yuk.	: yukarıda

